

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2015. évi november hó 24. napján tartott nyilvános ülésen meghozta és 2015. évi december hó 8. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A hivatalos személy által kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntette és más bűncselekmény miatt I.rendű vádlott és társa ellen indult büntető ügyben a Miskolci Törvényszék 2015. évi július hó 24. napján kihirdetett 11.B.10/2015/48. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

A vádlottak terhére megállapított társtettesként elkövetett jogellenes fogvatartás büntette az 1978. évi IV. törvény 228. § (1) és (2) bekezdés b/ pontja szerint minősül.

Mindkét vádlott tekintetében a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Miskolci Törvényszék második megismételt eljárásban hozott ítélete ellen I. r. és II. r. vádlottak, valamint a védők jelentettek be felmentés végett fellebbezést, nem támadva a társtettesként elkövetett hivatali vesztegetés elfogadása büntette miatt emelt vád alóli felmentést.

Az ügyész mindkét vádlottra tudomásul vette az elsőfokú bíróság döntését, így a korrupciós bűncselekmény miatti felmentő rendelkezés a vádlottakra első fokon jogerőre emelkedett.

A másodfokú eljárásban az I. r. vádlott védője felmentést célzó jogorvoslatát fenntartotta, majd emellett érvelt, hogy a törvényszék a megismételt eljárásban egyoldalúan végezte el a bizonyítékok értékelését, mérlegelését. Ez a hiba - álláspontja szerint - kiküszöbölhető a Be. 352. §-a (1) bekezdés b/ pontjának alkalmazásával. Megalapozatlanság esetén ugyanis a másodfokú bíróság az iratok tartalma, ténybeli következtetés vagy a felvett bizonyítás alapján az elsőfokú bíróság által megállapított tényállástól eltérő tényállást állapíthat meg, ha a vádlott felmentésének (részbeni felmentésének) vagy az eljárás megszüntetésének (részbeni megszüntetésének) van helye.

Másodlagosan téves jogi minősítés miatti felmentésre tett indítványt, harmadlagosan enyhébb, személyi szabadság elvonással nem járó büntetés kiszabását kérte. A büntető törvény időbeli hatályával kapcsolatban elfoglalt fellebbviteli főügyészégi állásponttal azonosult.

A II. r. vádlott védője kizárólag a felmentésre irányuló jogorvoslatát tartotta fenn, egyetértve a kollégája által a perbeszédben kifejtettekkel.

A vádlottak az ártatlanságukat hangoztatták és a felmentésüket kérték a terhükre rótt hivatali bűncselekmény alól, míg II. r. vádlott az ítéletábrához benyújtott írásbeli beadványában másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indítványozta, annak megalapozatlansága okából, minden más döntést az ügyben elfogadhatatlannak tartott.

A fellebbviteli főügyészség az átiratában a védelmi fellebbezéseket alaptalannak ítélte. Rámutatott arra, hogy álláspontja szerint a törvényszék a büntető törvény időbeli hatályára vonatkozó Btk. 2. §-ának rendelkezését tévesen alkalmazta, figyelemmel a „középmérték szabályra”. Mindezek miatt az elsőfokú ítélet megváltoztatására tett indítványt és a vádlottak terhére megállapított hivatali bűncselekményt az 1978. évi IV. törvény szerint tartotta szükségesnek minősíteni, a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezést mellőzni, egyebekben az elsőfokú döntés helybenhagyását indítványozta.

Az ítéletábrá a jogorvoslatokra tekintettel a Be. 348. §-ának (1) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt nyilvános ülésen - kizárólag a hivatali bűncselekményre - bírálta felül, alkalmazva a Be. 361. §-ának (1) bekezdésében írtakat. Ennek során megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályokat maradéktalanul betartotta, és teljesítette a Debreceni Ítéletábrá Bf.III.13/2015/5. számú hatályon kívül helyező végzésében adott iránymutatást. A kétszeri hatályon kívül helyezés miatt elhúzódó büntető ügyben maximálisan szem előtt tartotta a soron kívüliséget. A tényállás lehetőségeihez képest legteljesebb körű megállapítása érdekében - helyesen - olyan bizonyítást is felvett, amelyre a másodfokú bíróság a hatályon kívül helyezésében nem tért ki. A törvényi rendelkezések tükrében részletesen megvizsgálta a horvát állampolgár sértett vallomásairól készült jegyzőkönyvek törvényességét, majd döntött arról, hogy törvényes bizonyítékként S tanúkihallgatásáról Horvátországban, 2014. március 20. napján - jogsegély keretében - készült jegyzőkönyvet fogadja el. A tetten érhető eljárási szabálysértések miatt a sértett nyomozati és bírósági szakban tett tanúvallomásai nem voltak bizonyítékként figyelembe vehetők figyelemmel a Be. 84. §-ára. E körben több tanút kihallgatott. Részletesen, kockáról-kockára haladva elemezte az ...-i ... Üzemanyagtöltő Állomás biztonsági kameráinak felvételeit, miután a kirendelésére az igazságügyi számítástechnikai szakértő helyreállította és láthatóvá tette azokat, továbbá dr. Kőfalvi Gyula igazságügyi gépjármű műszaki szakértőt is meghallgatta.

A feltárt és felhasználható bizonyítékokat egyenként és összességében körültekintően megvizsgálta, azokat meggyőző érvekkel alátámasztotta a logika szabályait is szem előtt tartva értékelte, figyelemmel a vádlottak mindvégig következetesen tagadó védekezésére. A sértett által előadottak, valamint a vádlottak vallomása és védekezése körében felmerült ellentmondás tekintetében a sértettet szavahihetőnek tartva, az ő vallomását tekintette

irányadónak, mely más bizonyítékokkal is alátámasztást és megerősítést nyert. Indokolási kötelezettségének maradéktalanul és magas színvonalon tett eleget. Mindvégig következetesen alkalmazta a Be. 4. §-ának (2) bekezdését, mely szerint a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére.

Az iratok tartalmára figyelemmel a Be. 352. §-a (1) bekezdésének a/ pontja alapján a tényállást mindössze annyiban szükséges kiegészíteni, pontosítani, hogy S sértett 1955. június 27. napján született (39. oldal első bekezdésében írtakra figyelemmel), és a 9. oldal első bekezdésének első sorában a helyes dátum 2010. május 02.

E kiegészítéssel és helyesbítéssel a tényállás mindenben megalapozott és a Be. 352. §-ának (2) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban irányadó.

Az ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság többször használja az „életszerűség-életszerűtlenség” kifejezéseket, amelyeknek semmilyen bizonyító erejük nincs, ezért a másodfokú bíróság a következőkben részletezettek szerint helyesbíti az indokolás érintett és megjelölt részét:

Az ítélet 16. oldal 2. bekezdésében az „életszerű” kifejezés helyett az elfogadható a helyes, mint ahogyan az elsőfokú bíróság elvetette a vádlottak által hivatkozott indokokat, míg ugyanezen oldalon a 3. bekezdésben az „életszerűtlen” kifejezés úgy helyesbítendő, hogy okirati bizonyítékokkal alá nem támasztott (erre utal is az elsőfokú bíróság).

Az 5. bekezdésben feltüntetett 2010. júniusi időpont napja 21.

A 20. oldal (4) bekezdésében a helyes megnevezés Magánvállalkozók Nemzeti Fuvarozó Ipartestülete.

A 24. oldal 3. bekezdésében az első dátum évszáma: 2010.

A 29. oldal 1. bekezdésének utolsó mondata mellőzendő, hiszen az feltételezés. Helyette az rögzítendő, hogy a sértetti tanúvallomás és a kamera felvételen rögzítettek egymással összhangban állnak.

Mellőzi az ítélet tábla a 29. oldal utolsó előtti bekezdéséből S sértett tanúvallomásával kapcsolatosan a „következetesen” kifejezést, hiszen az elsőfokú bíróság a sértettnek csak egy tanúvallomását értékelte bizonyítékként.

A 30. oldal 2. bekezdésében a „többször” helyett a „kétszer” a helytálló az elfogadott bizonyítékokra figyelemmel.

A 32. oldal utolsó bekezdésében a tanú neve helyesen

A 34. oldal 2. bekezdésének 1. sorában a „cselekmény elkövetésekor” a helyes.

A 36. oldal 4. bekezdésében a törvényszék a feltartóztatás kapcsán téves jogértelmezést

rögzített, hiszen az általa korábban e körben felhívott és idézett törvényhely értelmében nem lehetett szó feltartóztatásról, mivel a sértett - ahogy az elsőfokú bíróság ezt helyesen meg is állapította ugyanezen oldal utolsó bekezdésében - az igazoltatással kapcsolatos kötelezettségét teljesítette. E vonatkozásban szükséges korrigálni a 37. oldal 3. bekezdésének vonatkozó részét, miszerint „indokoltan feltartóztatott személy” helyett az indokoltan igazoltatott személy a helyes.

A törvényszék a 39. oldalon az első bekezdésében a szélerősséget közepesnek értékelte, azonban ténybeli alapja csak annak van, hogy szeles időjárás volt, ahogy erre utalt a 26. oldal 4. bekezdésében, s állapította meg a tényállásában (8. oldal 9. bekezdés).

Az elsőfokú bíróság a vádlottak bűnösségére okszerű következtetést vont le, és az elkövetett bűncselekmény jogi minősítése is helyes.

Itt kell kitérni arra, hogy a vádlottakkal szemben a 2013. július 1. napján hatályba lépett 2012. évi C. törvényt (Btk.) avagy a régi anyagi jogi büntetőjogi szabályt, az 1978. évi IV. törvényt kell-e alkalmazni. A törvényszék az elbíráláskor hatályban lévő Btk-t alkalmazta, kizárólag a feltételes szabadságra vonatkozó kedvezőbb rendelkezést szem előtt tartva. Ezzel szemben az ítélet tábla - egyetértve a fellebbviteli főügyészség e körben írt álláspontjával - úgy foglalt állást, hogy a vádlottakkal szemben a bűncselekmény elkövetésekor hatályban lévő 1978. évi IV. törvény az alkalmazandó anyagi jogszabály. Ennek oka az, hogy 2010. május 3-án nem volt a büntető törvényben az a rendelkezés, hogy a határozott ideig tartó szabadságvesztés a büntetés kiszabásakor a közép mérték az irányadó. E szabály bevezetése olyan szigorítást jelent, amely nem eredményezheti a feltételes szabadságra vonatkozó kedvezőbb rendelkezés miatt a 2012. évi C. törvény alkalmazását mechanikusan.

Az ítélet tábla ezért a vádlottak terhére megállapított társtettesként elkövetett jogellenes fogvatartás büntetést az 1978. évi IV. törvény 228. § (1) és (2) bekezdés b/ pontja szerint minősítette. Az elsőfokú bíróságnak a cselekmény minősítése körében elfogadott jogi álláspontját és kifejtett indokait - a korrekciók mellett - osztja az ítélet tábla.

Nincs magyarázat ugyanis arra, hogy a késésben lévő horvát állampolgár sértett kamionvezető, ha csak 30 percig volt a vádlottak által foganatosított rendőri intézkedés alá vonva, miért várakozik még több órát a kamionjával ugyanazon a helyen, ahol tényszerűen továbbra is és folyamatosan közlekedési szabálysértést valósított meg. A hosszú időtartamú várakozást a kamerafelvételek, az autópálya matrica megvásárlásának objektív időpontja is igazolja a sértett vallomásaival összhangban.

A védők az elsődlegesen felmentést célzó indítványukat a bizonyítékok eltérő értékelésével támasztották alá. A felmentés érdekében előterjesztett védői és vádlotti jogorvoslatok azonban nem vezethetnek eredményre, mert a bizonyítékok felülmérlegelésére megalapozott tényállás esetén nincs törvényes lehetősége a másodfokú bíróságnak.

A vádlottakkal szemben az igen jelentős időmúlásra figyelemmel a büntetési tétel alsó határában meghatározott tartamú szabadságvesztés összhangban áll az elkövetett hivatali

bűncselekmény tárgyi súlyával, a bűnösségi körülményekkel, nem utolsó sorban a terheltek társadalomra veszélyességének fokával, ezért a másodfokú bíróság a nem eltúlzottan súlyos büntetés enyhítésére, ezáltal az enyhítő szakasz alkalmazására nem látott indokot.

Az ítélet tábla az 1978. évi IV. törvényt alkalmazta mindkét vádlott esetében, így mellőzte a feltételes szabadságra vonatkozó rendelkezést a Be. 258. §-a (2) bekezdésének e/ pontjára figyelemmel. Ezzel együtt utal arra, hogy az 1978. évi IV. törvény 47. §-a (2) bekezdésének II. fordulata értelmében - az 1978. évi IV. törvény 43. § a/ pontja szerinti börtön fokozat esetén - a büntetés legalább $\frac{3}{4}$ -ed részének kitöltése után mindkét vádlott feltételes szabadságra bocsátható.

Törvényes a közügyektől eltiltás alkalmazása, amelynek mértékével az ítélet tábla egyetért. Az 1978. évi IV. törvény értelmében e mellékbüntetés törvényhelye 62. és 63. §-ok.

Osztja az elsőfokú bíróság álláspontját az ítélet tábla abban is, hogy az 1978. évi IV. törvény 56-59. §-aiban írt foglalkozástól eltiltás miért nem szükséges a vádlottakkal szemben, melynek indoka helytálló.

Az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása az 1978. évi IV. törvény 99. §-ának (1) és (2) bekezdései alapján történt.

A leírtakra figyelemmel a másodfokú bíróság a törvényszék ítéletét a Be. 372. §-ának (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb helyes és törvényes rendelkezéseit a Be. 371. §-ának (1) bekezdését alkalmazva helybenhagyta.

D e b r e c e n, 2015. évi december hó 8. napján

Dr. Elek Margit sk. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila sk. a tanács tagja, előadó,
Dr. Szabó József sk. a tanács tagja

Záradék:

A Miskolci Törvényszék 11.B.10/2015/48. számú ítélete a másodfokú ítéletben írt változtatásokkal mindkét vádlottal szemben jogerős és végrehajtható.

A vádlottakat érintő felmentő rendelkezések 2015. július 24. napján első fokon jogerőre emelkedtek.

D e b r e c e n, 2015. évi december hó 8. napján

Dr. Elek Margit sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelűl:

Kiadó.